

ЖИТТЄВИЙ ЦИКЛ РИНКУ

О.П. Заруцька, *Управління НБУ в Дніпропетровській області,*
Ю.О. Шевцов, *Дніпропетровська філія*
Чорноморського банку реконструкції та розвитку

Розвиток банківської системи України відбувається відповідно до закономірностей розвитку економіки в цілому та її окремих складових: реального і фінансового секторів.

“Не можна не враховувати і того, що банківські системи розвиваються циклічно. Підйоми і спади в їхньому функціонуванні чергуються, розвиток може бути хитливим, що зберігає можливість впливу негативних факторів”, – відзначає О.І. Лаврушин.

Р.В. Скудар у своїй кандидатській дисертації формулює та обґрунтовує поняття життєвого циклу ринку однорідної групи товарів, що дозволяє більш детально аналізувати кон'юнктуру ринку і розробляти конкретні заходи для підвищення конкурентноздатності виробленої продукції.

Іншої думки про це В.О. Кунцевіч, він вважає, що для макроекономічних одиниць розглядають довгі та короткі хвилі або цикли розвитку, а для мікроекономічних об'єктів розглядають життєвий цикл підприємства.

Чи можливо розглядати життєвий цикл ринку, як розглядають життєвий цикл товару, проекту, підприємства, галузі? Існування кожного товару-продукту-послуги має свій часовий потенціал, для якого головною характеристикою є наявність граничної величини.

Щодо ринку в цілому необхідно сказати, що він існує відтоді як з'являються ринкові відносини та зникає тоді, коли ринкові відносини втрачають силу. Тому модель життєвого циклу ринку у цьому масштабі має свій початок – зародження, та період багатоциклічного розвитку. Можна припустити, що він (цикл) колись матиме своє завершення.

З метою дослідження та аналізу ринків можливо розглядати в цілому циклічність або хвильовість розвитку ринків протягом існування ринку у світовому масштабі, а на кожному дискретному часовому етапі та для окремих країн все ж таки використовувати методи теорії життєвих циклів.

Щодо України, то ми дійсно маємо можливість такого аналізу та моделювання ситуацій з деякими припущеннями. Ця можливість підтверджується тим, що з 1917 до 1991 року ринкові відносини в країні було припинено. Тому ми маємо приклад використання такого “економічного експерименту” на досить великій території, що дає достатню статистичну вибірку для аналізу.

Припущення щодо використання моделі життєвого циклу ринку (ЖЦР) необхідні, бо новий цикл у 1991 році починався, по-перше, не зовсім з відсутності умов та складових елементів, по-друге, країна мала та має можливість використовувати всі знання, надбання світової фінансово-економічної думки.

Особливо це відповідає дійсності щодо фінансового сектора економіки. З одного боку, проблеми та протиріччя у розвитку банківської системи України є результатом трансформаційного періоду та інтеграційних процесів світової

економіки, з іншого боку – це результат того етапу життєвого циклу, на якому знаходиться наш ринок банківських послуг. Він є більше початковим, стартовим, ніж ринки інших товарів та послуг.

Заруцька, О.П. Життєвий цикл ринку [Текст] / О.П. Заруцька, Ю.О. Шевцов // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: збірник тез доповідей VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції (10-11 листопада 2005 р.). – Суми: УАБС НБУ, 2005. - Вип.8. - С. 38-39.